

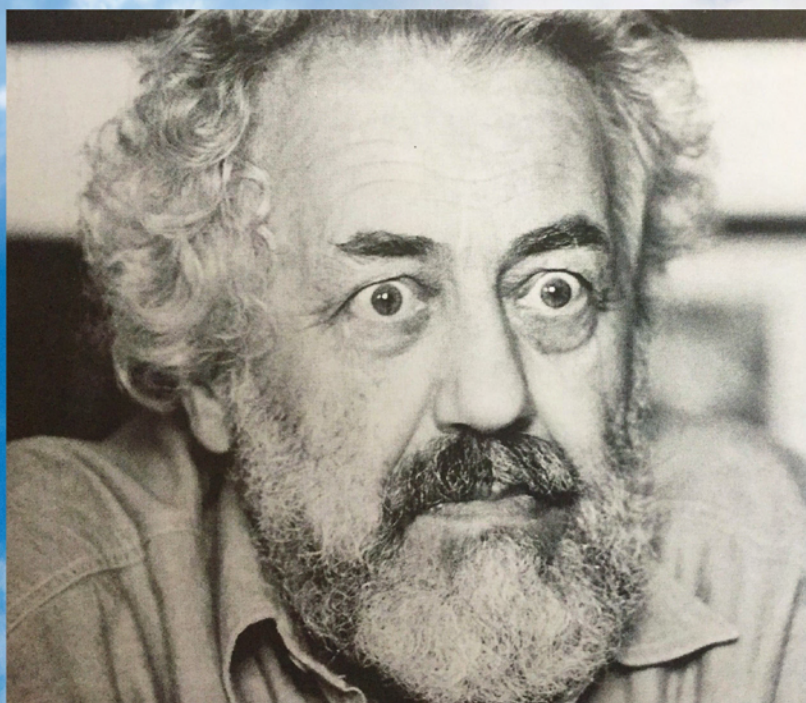
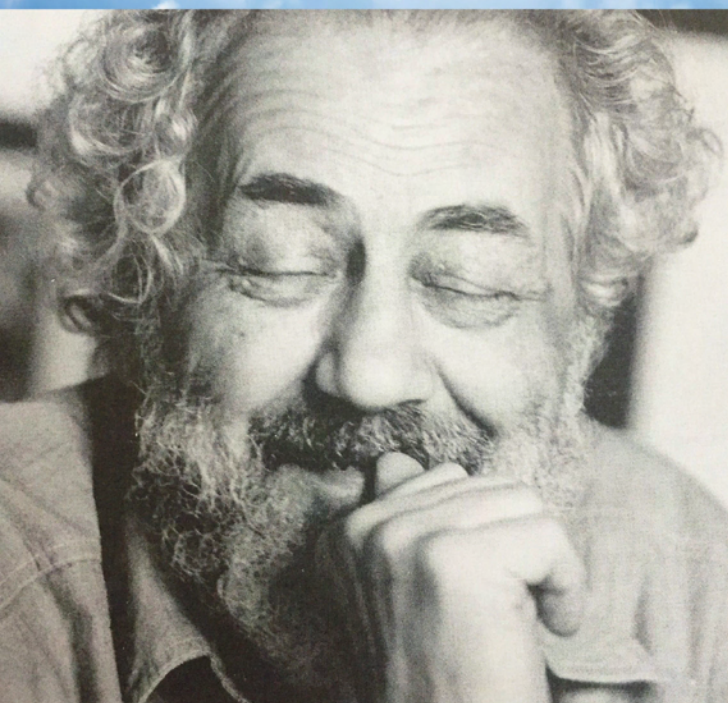
MOUDRÝ UMĚLEC

s vrozeným smyslem pro krásno

S velkou úctou a respektem jsme před třemi měsíci vydali první díl našeho vzpomínkového seriálu o *Vladislavu Zadrobílkovi* alias *D. Ž. Borovi*, bezesporu největší osobnosti hermetismu porevoluční scény. Pan Zadrobílek své čtenáře i blízké přátele fascinoval a hlavně inspiroval nejen mimořádnými znalostmi z oblasti magie, alchymie, kabaly a astrologie, ale také ryze uměleckými schopnostmi.

Byl tak jedinečnou renesanční osobností, že jsme se rozhodli zvětšit vzpomínky těch, kdo Vladislava Zadrobílka (1932 - 2010) osobně znali a souhlasili, že se s námi o ně podělí. Je nám proto velkou ctí, že se k této myšlence přidali i ti, kteří D. Ž. Bora, moudrého umělce, jenž v duši nosil ideál krásy a pravdy, nazývali – a stále nazývají – přítelem. Zavzpomínejme dnes očima *Milana Nakonečného*, *Petra Kalače* a *Martina Steskala*. Ani jejich jména a cenné odkazy jistě nejsou pro naše čtenáře zcela neznámé...

„Přitahovalo nás k němu tajemství, které jsme v celém jeho rozsahu neodhalili dodnes.“

Petr Kalač, knihovník Knihovny Národního muzea v Praze,
jeden ze zakladatelů Dokumentačního centra českého hermetismu

☞ Pane Kalači, jaký byl váš vztah s panem Zadrobílkem?

K Vladislavu Zadrobílkovi jsem vzhlížel vždy s velkým obdivem. Ať už jako čerstvý člen porevoluční společnosti českých hermetiků Universalia, kterou v té době vedl po profesoru Milanu Nakonečném a dr. Ivu Chmelařovi, nebo jako přispěvatel jeho hermeticko-literární revue Logos. V době, kdy jsem se začal zabývat historiografií české esoterní scény, mi byl velkou oporou a vytrvalým podporovatelem, jenž měl vždy co říci k – mou maličkostí zkoumanému – tématu. Scházeli jsme se většinou u něj doma v Umělecké ulici, příznačné svým názvem jeho bytostnému nitru. Ano, Vladislav Zadrobílek alias D. Ž. Bor, byl UMĚLCEM s velkým písmenem nejen na začátku tohoto slova. Za jeho zjevným uměleckým projevem, byla, podobna ledovci pod hladinou, olbřímí zkušenost UMĚNÍ skrytého, vpravdě hermetického. Naše setkání se nesla v duchu pracovních diskusí, ze kterých jsem si odnášel nejen nová, často dosud netušená poznání, ale především zážitky ze setkání s VELIKÝM duchem této doby.

☞ Co pro vás tento výjimečný muž znamenal?

Vladislav Zadrobílek je pro mne ztělesněním člověka zasvěcence. Člověka tradice, mistra, kterých se ve svém oboru a zemi zrodí jednou za sto let jen několik. Jeho vliv přesahuje hranice smrti, takže pro mnohé hermetiky je to tak, jako by nikdy neodešel. Bude se na něj vzpomínat ještě hodně dlouho, byť i jeho hrob je pro davy skryt. Jeho duch žije v díle, které za sebou zanechal – nepovrchním, hlubokém. Je jako obrovský meteorit, který na

obloze jasně zazářil a po dopadu na zemi vyoral hlubokou brázdou, úměrnou své velikosti a tíži, jež bude lidem jítřit mysl a vzbuzovat v nich zájem po mnoho generací.

☞ Kdy jste se setkali poprvé, a jak na toto setkání vzpomínáte?

Znali jsme se zhruba 15 let, protože jsem někdy kolem roku 1995 začal docházet do Universalie. Na půdě této společnosti jsme se potkali poprvé. Řešili jsme tehdy nové logo společnosti. V této záležitosti jsem se, byť jako novic, osmělil a předložil »radě starších« k posouzení svůj návrh – stylizované sigilium planety Merkur. A ten jsem si pak musel přede všemi náležitě obhájit. Měl jsem velkou trému, ale Vladislav Zadrobílek na mne hleděl shovívavě, i když se jistě neznatelně usmíval pod bílými vousy.

☞ V čem vás inspiroval?

Jako se učedník dívá na ruce svého mistra, stejně tak hleděla má maličkost na Vladislava Zadrobílka. Člověk se učí napodobováním a napodobuje se mu nejlépe to, v co věří. »Zadro«, jak se mu často říkávalo, byl člověkem pravdy. Byl v mnohém ohledu hoden následování, už i proto, že nás k němu přitahovalo ono tajemství, které jsme v celém jeho rozsahu neodhalili dodnes.

☞ V čem podle vás ovlivnil nejvíce životy vašich známých a přátel?

Každý, kdo se s Vladislavem Zadrobílkem setkal, byl ať tak či tak konfrontován s hlubinami svého nitra, což se děje vždy, kdy se člověk »dotkne Slunce«. Někomu toto setkání spustí transmutační proces, po němž se začne jeho

bytost měnit, někoho takový dotyk bolestně spálí. Nikdo ovšem neodejde nepoznamenaný a na základě této zkušenosti se pak může ke svému dosavadnímu životu postavit jinak – nově.

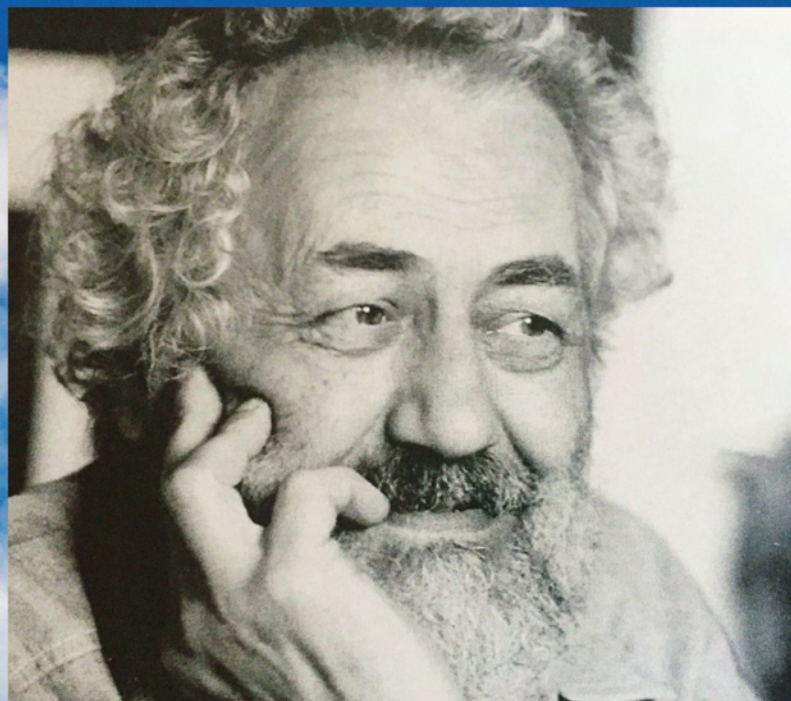
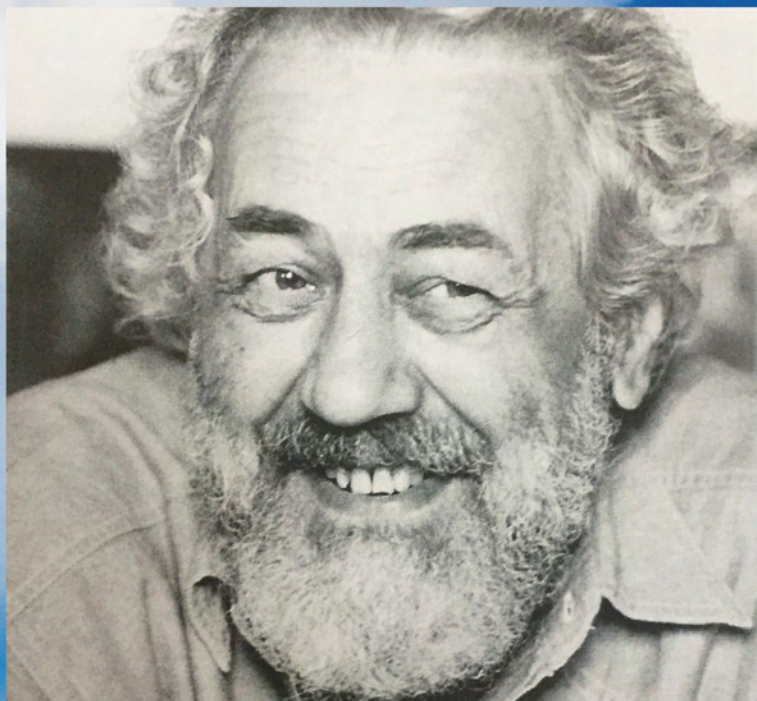
☞ Existují ve vašem životě situace, které vám pana Zadrobílka připomenou pokaždé?

Ano, každý rok si na něho vzpomenu na Mikuláše, protože jsem ho jednou, právě v den svatého Mikuláše, šel navštívit. Vidím to zcela zřetelně, jako by to bylo dnes: vystupuji z výtahu, zvoním na zvonek jeho bytu, za dveřmi slyším šouravé kroky a hlas, který si pod vousy mrmlá: »Koho to k nám čerti nesou?« Pak otevírá dveře, obličeje se mu rozzáří, já mu podávám pravici na uvítanou, on mi ji přátelsky čapne a šup, vtáhne mne do předsíně, jako by mne strhl do astrálu. Inu psychurg jak má být...

☞ Vzpomínáte si na nějakou společnou historku, kdy vás překvapil, nebo rozesmál?

Jednou jsem po něm chtěl, aby mi napsal

Pokračování na str. 64-65 »

dedikaci do své knihy *Žabohlenění*, ale on se ošíval, že to nerad dělá, že se tím kniha ničí a kdesi cosi. Já ho přesvědčoval, že jako profesionální knihovník naopak vím, že dedikacemi, glosami, vlepováním ex-libris, udílením vlastnických razítek apod., se kniha naopak zhodnocuje, protože tím dostává zásadní provenienční znaky, které po staletích slouží historikům k vystopování majitelů a pohybu dané knihy světem. Nakonec přistoupil na kompromis a dedikaci mi do knihy učinil tužkou, prý abych si to mohl vygumovat, až na věc změním názor...

✚ Věnoval se dle vás i praktické magii či kabele?

Vladislav Zadrobílek byl jedním z největších českých psychurgů přelomu 20. a 21. století a zároveň velice poučeným alchymistou, který se logicky hluboce zajímal o všechny hermetické disciplíny, snad jen s výjimkou tarotové praxe.

✚ Jaké bylo vaše poslední setkání, a jak na něj vzpomínáte?

Proběhlo po telefonu, kdy mi Vláda Zadrobílek nabízel stálou historiografickou rubriku v jeho hermetické revui Logos. To mi udělalo obrovskou radost, cítil jsem se být velice poctěn. Nabídka spolupráce od takového člověka jednoznačně zavazuje i do daleké budoucnosti. Vyvolí-li si vás mistr, je hříchem

takovou nabídku odmítnout. Je to, jako by k vám hovořila sama Prozřetelnost, být přes svého prostředníka. Bohužel, k samotné realizaci tohoto nápadu došlo až po Vláďově smrti. Jiskra, která byla tehdy zažehnuta, ale dnes hoří mohutným plamenem.

✚ Jaká je podle vás jeho úloha (či stopa) v historii československého hermetismu, tedy v oblasti magie, kabaly, alchymie, astrologie?

Byl udržovatelem tradice, kterou nesli prvorepublikoví čeští hermetici, od nichž ji převzal a dále rozvíjel. Díky svému vytríbenému intelektu, jenž se rozhodně tolik neopíral o znalost cizích jazyků, jako spíše o mohutnou životní zkušenost a skrytou hermetickou praxi, došel spojení se Světlem Počátku, což jej postavilo do pozice Mistra, o němž však pro jeho tichost a skromnost velký svět »nevěděl«.

✚ Vzpomínáte si na nějaká moudra z jeho úst, která dodnes zůstávají ve vás a mohla by být inspirativní i pro naše čtenáře?

„Jaké štěstí, že se v člověku mezi bílými a červenými krvinkami neprojeví zlá vůle rasismu.“

✚ Jaké bylo jeho životní poslání, a v čem dle vás uspěl a v čem ne?

Každý člověk se rodí s určitým posláním, k jehož realizaci dostává od Boha do vínku i jisté nadání. Je pak na každém člověku, aby tento svůj úkol našel, poznal sebe sama, kultivoval a rozmnožoval tuto hřívnu až k mistrovské seberealizaci a následně pak své Umění předal generacím zájemců, kteří přicházejí. Tento úkol splnil Vladislav Zadrobílek dokonale a jeho odkaz žije, i díky jeho literárnímu dílu, v řadě jeho pokračovatelů. Jediné co chybí, je převedení jeho díla do některého ze světových jazyků.

✚ Je něco důležitého, na co byste chtěl, aby se v souvislosti s panem Zadrobílkem nikdy nezapomnělo?

Nebojte se, na Vladislava Zadrobílka alias D. Ž. Bora, se hned tak nezapomene. To mi věřte!

„Vážil jsem si ho zvláště od doby, co jsem četl jeho samizdatovou verzi knihy *Abeceda stvoření*.“

Martin Stejskal (*1944)
malíř, spisovatel, překladatel,
hermetik, žák Theofana Abby

Během 70. let 20. století mě navštívilo několik »zasvěcenců«, dokonce i jeden údajně praktikující alchymista. Ale já měl vždy měřítko intelektu a citu ve starším příteli Theofanu Abbovi, a tomu nikdo z nich nesaahal ani po vršky bot. Docela jiné to však bylo s jiným mým vzácným přítelem, Vladislavem Zadrobílkem alias D. Ž. Borem.

✚ Jak jste se seznámili?

Došlo k tomu v sedmdesátých letech natrikrát. Poprvé to bylo v zadním traktu jedné budovy v Opletalově ulici, kde sídlila propagace podniku Mototechna. Díky svému známému a vzdálenému příbuznému J. Vranému, který tam pracoval, jsem dostával pro tento podnik zakázky na vytvoření reklam. Návrhy ale musely být psány na někoho jiného, protože tou dobou jsem už nebyl ve Svazu výtvarných umělců a nemohl si proto takto legálně vydělávat. V temné noře jsem byl představen vousatému chlapíkovi, který se stejně jako já živil reklamami pod cizím jménem. Nebyl to nikdo jiný, než Vladislav Zadrobílek. Krátce nato nás opravdu seznámil Standa Dvorský s tím, že pokud ví, jsme jediní dva, kdo u nás překládá dílo Fulcanelliho. O několik let později k nám domů nečekaně přivedl Vládu Zadrobílka Pavel Turnovský. Od té doby jsme se začali vídat častěji a já mu navrhl, že pro jeho samizdatovou edici připravím sborník překladů francouzských surrealistů pojednávající o hermetismu, pod názvem *Zlato času*. Shodou okolností to byl poslední Zadrobílkův samizdat před rokem 1989.

Náš tip • Chybí vám předchozí díly našeho seriálu?

• MUŽ, KTERÝ SÁZEL KNIHY (9/2017)

Jak na D. Ž. Bora vzpomínají jeho žáci, Michal Stránský a Lukáš Loužeký?

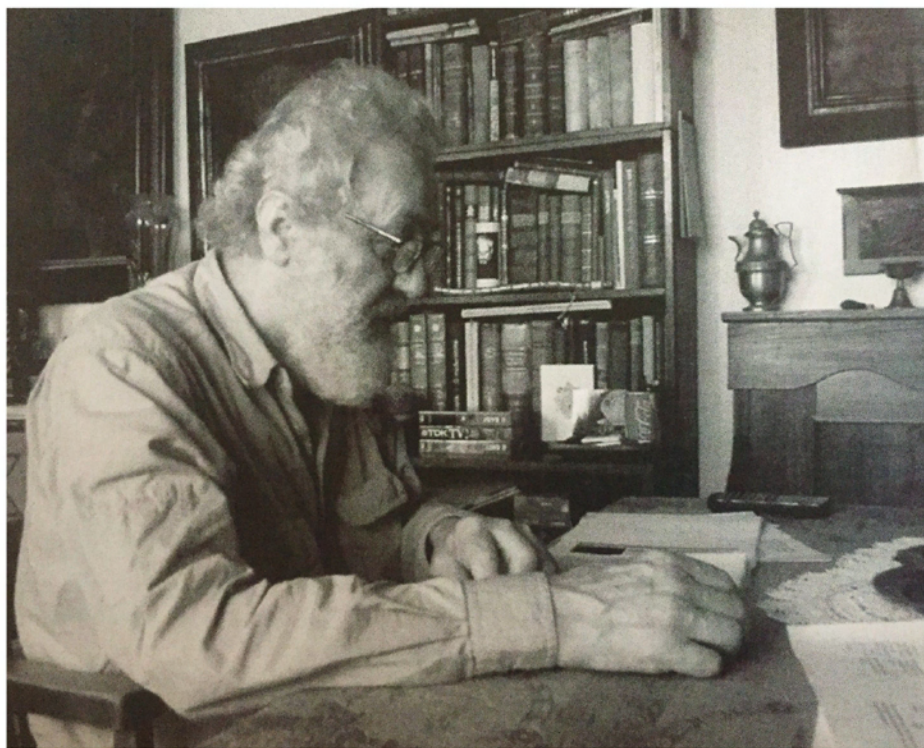
• DCERA ALCHYMISTOVA (10/2017)

Unikátní rozhovor s Karolínou Zadrobílkovou, starší dcerou V. Zadrobílka

Najdete na www.zahadyshop.cz

Jak se vaše spolupráce vyvíjela dál?

Po založení nakladatelství Trigon jsem se spolu s ním, s Ivo Puršem, Vlastíkem Šimkem a Tomášem Vondrovicem několik let podílel na překladu Fulcanelliho druhého díla *Příbytky filosofů*. Myslím, že nám všem na ty časy společných setkání zbylo mnoho příjemných vzpomínek. V jeho nakladatelství jsem také vydal svůj překlad Cylianiho knihy *Odhalený Hermes*. Později jsme úzce spolupracovali jak na revui Logos, pro níž jsem často překládal, graficky ji upravoval a tvořil obálky, tak na výstavě Opus Magnum v Domě U kamenného zvonu v roce 1996. Tehdy jsme spolu vytvářeli i tlustý výpravný sborník a často jezdili mým autem do tiskárny v Kutné Hoře na náhledy. Na korektury svých textů ve sborníku tehdy ke mně domů docházel i astrolog Milan Špůrek a další autoři. Pro Zadrobílka jsem upravoval i několik dalších knih a spolupracoval na výstavě o hraběti Šporkovi v Křížové chodbě Staroměstské radnice. Také jsem ho přivedl začátkem devadesátých let do redakční rady časopisu *Analogon*, kde od té doby také často publikoval své práce.

Vladislav Zadrobílek u studia dávných hermetických vědomostí

Vzpomenete si na nějakou společnou příhodu?

Pro výstavu Opus Magnum nás napadlo, že bychom si vypůjčili jednu z dvou gigantických lebek, které pro hraběte Šporka vytvořil geniální sochař Matyáš Bernard Braun. Lebky už několik století spočívaly na podstavcích před alejí vedoucí na Šporkův zámek Bon repos u Brandýsa nad Labem. Podařilo se to. Jednu lebku jsme umístili ke vchodu do podzemí domu U kamenného

zvonu a z hlavy jí nechali vyrůst snop obilí (*mýtus o zru, Osiris*). Po skončení výstavy jsme lebku vrátili zpět, ale v krátké době obě lebky zmizely. Byly zřejmě ukradeny neznámým pachatelem. Pro mne to bylo varovné memento, že s podobnými věcmi není radno hýbat, a že koneckonců za krádež můžeme i my, když jsme porušili jejich klid a v dobré víře tak v podstatě navedli zloděje.

A jaká jeho díla nejvíc zaujala vás?

Vážil jsem si ho zvláště od doby, co jsem četl jeho samizdatovou verzi knihy *Abece-da stvoření*. Oslovily mě i další jeho práce a později i sbírky básní *Plankty* a zvláště *Klonování času*.

Byl v něm však jistý rozpor a musím přiznat, že jsem si s ním v mnoha věcech nerozuměl. Týkalo se to například jeho novely *Sklerotikon*, která se mi upřímně nelíbila, ale zvláště jeho výběru oblíbených výtvarníků, kteří mi neříkali zloha nic. Ale takhle už to asi bývá...

Vzpomínka na člověka ušlechtilého, který věděl a uměl

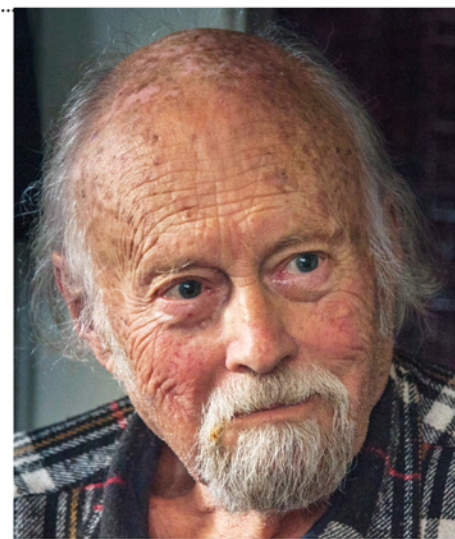
Prof. PhDr. Milan Nakonečný (* 1932), významný český psycholog, malíř, historik, vysokoškolský pedagog, autor řady vysokoškolských učebnic a mimo jiné také vysoce kvalitních děl z oblasti hermetismu. První předseda porevoluční hermetické společnosti Universalia a nejstarší člen Martinistického řádu v Čechách.

Každá vzpomínka na tuto, po všech stránkách zcela výjimečnou osobnost, je jako vstoupit znovu do galerie krásných umění a oddávat se hlubokým duchovním impulzům, které zde vibrují. Jsou to skutečná setkání s člověkem, který už bohužel nežije, ale zanechal za sebou, vedle díla zcela mimořádného významu, také zcela mimořádné stopy v paměti všech, kdož ho znali a mohli se s ním stykat. Tolik toho věděl a uměl, a nesmírně se zasloužil o uchování tradic, když obětavě šířil hermetické vědění v dobách komunistického temna, které byly existenčně tak riskantní.

Narodili jsme se oba ve stejném roce, já o několik měsíců dříve, a tak nás naše společné zájmy vedly i do krajin našeho mládí, které v době, kdy jsme se setkávali, byly také už jen vzpomínkou na jakési ztracené nenávratno. Poznal jsem ho osobně bohužel až po převratu, kdy jsem se mohl vrátit do Prahy, ale už tehdy jsem

ho vnímal jako osobnost, která byla v kruzích zájemců o hermetismus legendou...

Překládal, redigoval a obětavě v dobách stupidní ideologické indoktrinace vydával vynikající klasická díla, hlavně o alchymii. Nabízel úžasné úvody do studia hermetismu, ukazoval nám symbolismus esoterických idejí a operací, objevoval tehdy zakázaný svět. A nejen objevoval. **Jako umělec s vrozeným smyslem pro krásno dokázal všemu, co vydával, dát dokonalou formu, takže vše, co tehdy vydal, patří dnes k vzácným bibliofilům. V době po převratu, kdy se stal spoluzakladatelem společnosti Universalia a vydavatelem časopisu Logos, mohl uplatnit své široké a velkými znalostmi fundované esoterní vědění.** Dokázal jej mnohým rozdávat s empatickým vhladem pro vážné zájemce o esoterické vědění. Měl řadu přátel a žáků, které spolehlivě vedl k pravdám, jež obohacovaly život o vzrušující poznání

a hodnoty. Šíře a hloubka jeho poznatků byla nesmírná, svědčí o tom nejen jeho díla o hermetismu, ale i zasvěcené úvody do díla O. Březiny a G. Meyrinka.

Každou vzpomínkou na Vladislava Zadrobílka vstupují do galerie tajemného a vzrušujícího světa. **Byl to velký a ušlechtilý duchovní guru, který mnoho věděl a uměl.** Setkání s ním byla pro mne nezapomenutelným zážitkem, který ve mně zanechal hluboké stopy úcty a vděčnosti...